

Indhold

Risiko begrebet (Kap 1- 2).....	1
Forsinkelse (Kap 3).....	7
Faktiske mangler (Kap 4).....	12
Retsmangler (Kap 4) (Case).....	25
Natural opfyldelse (Kap 7)	31
Tilbageholdelsesret (Kap 8).....	34
Ophævelse (Kap 9)	38
Forholdsmæssigafslag (Kap 10).....	43
Erstatning (Kap 11).....	46
Culpa (Kap 12)	49
Positiv opfyldelsesinteresse (Kap 12)	55
Negativ kontrakt interesse (Kap 13).....	58
Fordringshavemora (Kap 16)	62

Risiko begrebet (Kap 1- 2)

Køber har som hovedregel krav på af få leveret en genstand, som er sælgers hovedforpligtelse, mod betaling af købesummen, som er købers hovedforpligtelse, medmindre denne har fået henstand med betalingen. (61+ 63).

Risikoens begreb går ud på, hvem der bærer risikoen for en given hændelse. En af de grundlæggende betingelser for, at der kan være en risikoovergang er, at der er kommet en bindende aftale i stand. Risikobegrebet bliver altså ikke benyttet uden for kontraktforhold. Altså, en skadevolder skal ligeledes ikke betale for skader på en demonstrationsmodel, som han afprøver i en butik jf. Gomard del 1 s. 64.

Hovedreglen om vederlagsrisikoen i løsøre køb er at risikoen går over ved leveringen. Hvad der forstås ved levering er ikke fastsat, dog fremgår det af Købelovens regler 9-11 og 73, hvad der i de konkrete tilfælde forstås ved levering.

Grundreglen er at, hvis ikke andet er aftalt, er leveringsstedet fastsat enten som sælgerens forretningssted eller bolig, eller det sted som parterne vidste eller burde vidste, at salgsgenstanden befandt sig ved kontrahering jf. UfR 1919.936 V. Risikoen overgår her til køber når salgsgenstanden kommer i købers besiddelse jf. Gomard del 1 s. 69.

En undtagelse til denne hovedregel er, når sælger forpligtet sig til at levere eller sørge for levering af genstanden til køber inden for pladsens grænser. Ved sådan en levering anses leveringen først for sket når salgsgenstanden er i køber besiddelse jf. UfR 1921.202 H og Gomard del 1 s. 69. I tilfælde af, at det ikke er muligt for chaufføren at overgive genstanden til køberen anses leveringen ikke for at være sket, medmindre det skyldes købers forhold. I så fald foreligger der fordringshavemora og risikoen går over på køber fra det tidspunkt hvor genstanden skulle have gået over til køber, altså før levering. Dette omfatter også tilfælde hvor køber gerne ville, men ikke er i stand til at modtage eller betale genstande jf. Gomard del 1 s. 73.

Ved afsendelses køb eller transport køb, levering uden for pladsens grænser, bærer køberen risikoen for varen under transporten. I forbruger køb gælder dog, at det er sælger der bærer risikoen for transporten jf. Gomard del 1 s. 70. Hvis leveringen udføres af sælgers egne folk anses levering først for sket, ved overgivelse af godset til køberen. Hvis levering udføres af andre end sælgers folk, bærer sælger risikoen for at transporten gennemføres og forsinkelse der skyldes dennes, uheld og uforsvarlig transport bærer sælger ikke ansvaret for. De regler der er kodificeret i KBL § 9-11 og § 73 er fravigelig, og tidspunktet risikoovergangen kan derfor ændres. Den mest hyppigt forekomne måde at fravige disse regler er ved standardklausuler som f.eks. fob eller cif. Ved brug af klausulen cif, skal sælger have forsikret den del af forsendelsen denne ikke bærer risikoen over jf. Gomard del 1 s. 78.

Ved overdragelse af fast ejendom anses tidspunktet for risikoovergangen for datoen for køber overtagelse. Hvis ikke en dato er fastsat overgår risikoen fra den dag ejendommen står til købers rådighed jf. Gomard del 1 s. 76.

Frigørelsens indtræden

En pengedebitor er, hvor ikke andet er aftalt, f.eks. ved fastsættelse af bestemte betalingsbetingelser, i almindelighed berettiget til når som helt at frigøre sig fra sin forpligtelse og betale det skyldige beløb kreditor(118).

En regel, hvorefter der kan betale i førtid, med kompensation for kreditors fordel ved, at lånevilkårene er gunstigere for vedkommende, end de opnåelige vilkår i marked på det tidlige tidspunkt, hvor debitor ønsker at indfri, er ikke praktikabel. Reglen må være, at debitor i fast låne forhold med en aftalt betalingsrytme kun kan frigøre sig ved betaling, førend han er pligtig til at betale, hvis dette er aftalt(119).

Andre fordringer end pengefordringer

Debitor har i almindelighed adgang til at opfylde fordringer på andre ydelser end penge straks ved stiftelsen, hvis ikke andet er aftale eller må anses for at indeholdt i aftalen jf. tingsydelser KBL § 12. Debitor kan have en væsentlig interesse i at komme af med ting, som han skal levere straks(121).

Debitor har vederlagskrav sikret ved tilbageholdelsesret i godset(121).

Opfyldelsesstedets betydning

Det hører med til en rigtig opfyldelse, der bringer debitors forpligtelse til ophør, at ydelsen præstere på rettet sted til rette tid(122).

Leje og entreprise skal foregå et fast sted.

Arbejdsaftaler – virksomheden kan flytte, er arbejder kun forpligtet til at flytte med, hvis er til væsentlig gene for ham.

Løsøre dokumenter og penge kan sendes. (122)

Der foreligger en misligholdelse, hvis ydelsen uden gyldig grund ikke leveres på rette sted. (122)

Debitor skal afholde omkostningerne ved transport eller forsendelse opfyldelsesstedet, mens kreditor selv må betale for en eventuel videre transport fra dette sted. Debitor bærer risikoen for ydelsen, indtil ydelsen leveres eller tilbydes kreditor på opfyldelsesstedet. (123).

Opfyldelse stedet er afgørende for i hvilket lands mønt betalingen af pengeforpligtelsen skal ske, hvis ikke andet er aftalt. (223).

Løsørekøb. S forpligtelse

I løsørekøb, hvor ikke andet er aftalt, skal levering af varen ske på sælgers forretningssted. Hvis sælger har flere steder, så der hvor købet skete, eller såfremt parterne vidste at genstanden befandt sig på et andet sted så på dette sted. Dette er at hensyn til når sælger har vare – og salgskontor forskellige steder. (123+124).

Det kan være fordelagtigt at bibeholde kontrakten gyldig, da det åbner muligheden for at kræve opfyldelse in natura og erstatning af opfyldelsesinteressen. Det er fordelagtigt at gøre aftalen ugyldig, da den kun kan begrænses af den almindelige passivitetsgrundsætning, hvor misligholdelsesbeføjelserne er bortfaldet grundet manglende reklamation eller overskredet tidsfrist.

Reglerne om at ophævelse er udelukket hvis den modtagne ydelse ikke kan gives tilbage eller er overgivet afskærer ikke krav om restitution af ydelser erlagt til opfyldelse af en ugyldig kontrakt sml. UfR 1938.175 Ø jf. Gomard del 1 s. 145

Mangels regler kan altid anvendes, hvor der er præsteret en ukontraktmæssig ydelse, anset om denne situation kunne ses allerede ved kontraheringen og uanset om medkontrahenten har udvist en adfærd der kan betegnes som uredelig eller utilbørlig. jf. Gomard del 1 s. 146.

Forudsætningslæren

Forudsætningslæren angår de misligholdelsesbeføjelser, der som adgangen til at hæve og kræve forholdsmæssigt afslag er knyttet til svigtende gensidighed ved enhver form for misligholdelse jf. Gomard del 1 s. 159 jf. Gomard del 1 s. c.

Urigtig forudsætning: vildfarelse om forhold som forelå med kontrahering
Bristende forudsætning: jf. Gomard del 1 s. de her to begreber kan læreren ikke så godt lide, han kan bedre lide *typeforudsætning* jf. Gomard del 1 s. 159.

Kernen i forudsætningslæren er, at der hvor ukendte eller ændre forhold spiller en væsentlig rolle for en kontraktpart må ske en rimelig risikofordeling mellem kontrahenterne. jf. Gomard del 1 s. 160.

Der foreligger ikke en svigtende forudsætning, hvor de virkelige forhold var løftegiver bekendt jf. Gomard del 1 s. 160.

Det kaldes en svigtende forudsætning hos modtageren, at den tilsagte ydelse lider af en faktisk mangel. Det er ikke en hver skuffelse som giver grundlag for at benytte hæve – afslag beføjelserne, men kun afvigelser fra hvad modtageren havde føje til eller ret til at forvente. jf. Gomard del 1 s. 160.

Det generelle forudsætningsbegreb omfatter: se s 161.

To almengyldige betingelser for at tillægge en forudsætning relevans er, at forudsætningen er væsentlig for løftegiver, idet forudsætningen har været bestemmende for løftegiverens beslutning om at afgive et løfte og for at afgive løftet med det indhold, det har, samt at forudsætningen og dennes afgørende betydning for løftegiveren var kendelig for løftemodtageren. Kun hvor disse to

Derudover kan kreditor i medfør af principperne i KBL § 59 også kræve erstatning, hvis han var i god tro omkring omstændighederne. Vil kreditor ophæve aftalen, debitor kan afskære denne fra at hæve aftalen ved at tilbyde afhjælpning. § 49 om sælgers afhjælpningsret kan ikke overføre til retsmangler. Det er undertiden ikke muligt, at kræve naturalopfyldelse ved en offentligretlig rådighedsbegrænsning, da dette ville kræve en lovliggørelse af den pågældende regulering (Gomard 1. del s. 253).

i genstanden jf. KBL § 28, stk. 2(144). En undtagelse til § 28, hvor sælger kan træde tilbage for en aftale trods slagsgenstanden er overgivet til køber er(145), hvis kontrakten er ugyldig grundet svig eller vildfarelse AFTL §§ 30 og 32, stk. 1, overgivelsen er sket efter køber har stoppet med at betale eller er gået konkurs jf. KL §§ 16 c og 60 samt KBL § 41, sælger har taget et ejendomsforbehold jf. KBL § 28, stk. 2 og KAL § 34, sælger i øvrigt »må anses for at have taget forbehold« om at kunne hæve trods overgivelsen jf. KBL § 28, stk. 2, genstanden afvises af køber KBL § 28, stk. 2.

Kan sælger påberåbe sig en af de ovenstående undtagelser, har krav på at få genstanden tilbage mod betaling af hvad han har modtaget, uanset at salgsgenstande er overgivet jf. § 57, kravet om udlevering er beskyttet mod købers kreditorer. Hvis en af parterne har erlagt sin ydelse og mod ydelsen går hædeligt til grund, må parterne kunne hæve, ellers vil den part der har erlagt ikke få noget for sin ydelse(145)

Ud over de ovennævnte hovedregler til at gøre ophævelse gældende, er der et krav om at afgive en reklamation. Den hævende part skal, give en specificeret reklamation, hvori han begrundet, hvorfor denne ønsker at hæve. Denne reklamation skal ske inden for en hvis tidsramme jf. § 27. Dette krav bunder i et hensyn til realdebitor, da en forudsætning for at debitor skal kunne tage stilling til hvorledes han vil forholde sig, må han vide hvad kreditor gør gældende. Nå først realkreditor har påberåbt sig ophævelse pga. en bestemt mangel, kan denne ikke påberåbe sig en anden hævelses grund(117). En hæve erklæring er bindende for begge parter, og den hævende kan ikke fortryde en hævelse efter den er kommet til modtagerens kundskab(s 118). U 1916.67 H. Dog skal den hævende part være opmærksom på, at en uberettiget hævelse er en misligholdelse fra den hævendendes side, som vil udløse misligholdelsesbeføjelser for modparten; altså den såkaldte standpunktsrisiko (118).

Ophævelsen af en helt eller delvist kontrakt har en lidt mere snæver adgang, da den kan omfatte blandt andet skuffelser, tvivl, tvist og tab for tredjemand(139-140). Dette afspejler sig også i entreprise, hvor hovedreglen for at hæve en kontrakt grundet en forsinkelse, som er i gang med at blive opfyldt, kræver at bygherren forgæves skriftligt har advaret entreprenøren jf. AB 92 § 40(134). Dette betyder, at entreprenøren har en rimelig frist til at rette op på forholdene, og derved undgår, at kontrakten hæves(Karnov note).